

Ammeraal, E. (Evert)

Van: Steenbergen, Judith [j.steenbergen@stvda.nl]

Verzonden: donderdag 6 september 2012 16:42

Aan: EK-postbus

Onderwerp: Brief Stichting van de Arbeid wetsvoorstel Wet beperking ziekteverzuim en ao vangnetters

Bijlagen: DEFbrief 6 sept 2012 vrz-leden EK wetsvoorstel wet beperking ziekteverzuim en ao vangnetters.pdf

Aan de voorzitter en leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,

Hierbij ontvangt u een afschrift van de brief over bovengenoemd onderwerp. De Stichting zou het zeer op prijs stellen als u deze brief betreft bij de behandeling van het wetsvoorstel deze maand.

Met vriendelijke groet,

Judith Steenbergen
Secretaresse Stichting van de Arbeid

Stichting van de Arbeid
Bezuidenhoutseweg 60 • 2594 AW Den Haag •
Postbus 90405 • 2509 LK Den Haag •
T +31 (0)70 3499 579 • I www.stvda.nl •

GRIFFIE EERSTE KAM.	
NR.	151 155.01
RUB.	XV
CS	07 SEP 2012
DATUM	
KOPIE	824
VERW.	33241

STICHTING
VAN DE ARBEID

Aan de voorzitter en leden van
de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezuidenhoutseweg 60

Postbus 90405

2509 LK DEN HAAG

070 - 3 499 577

070 - 3 499 796

info@stvda.nl

www.stvda.nl

Den Haag : 6 september 2012

Ons kenmerk : S.A.12.066.18 EvA/JS

Uw kenmerk :

Betreft : Wetsvoorstel Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid
vangnetters

Geachte dames en heren,

Deze maand behandelt uw Kamer het wetsvoorstel *Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters*. De Stichting van de Arbeid heeft aan de Tweede Kamer eerder bericht waarom er geen draagvlak bij sociale partners bestaat voor dit wetsvoorstel¹. Dit heeft echter niet tot bijstelling van de procedure en de inhoud van het wetsvoorstel geleid. Daarom verzoekt de Stichting u genoemd wetsvoorstel integraal af te wijzen.

Zienswijze

De Stichting van de Arbeid is van mening dat op basis van de in het wetsvoorstel aangedragen feiten en cijfers niet aangegeven kan worden dat de voorgenoemde maatregelen gericht op werkgevers en werknemers noodzakelijk dan wel effectief zijn². Bovendien is volgens de Stichting onvoldoende inzichtelijk gemaakt wat de effecten van de voorgestelde maatregelen zijn op de werkgelegenheid, de kans op werkhervatting voor vangnetters en het terugdringen van de instroom in de Ziektewet en Wet WIA³.

Deze zienswijze van de Stichting van de Arbeid wordt onderschreven door het kritische advies van de Raad van State⁴.

¹ Brief Stichting van de Arbeid aan de Tweede Kamer d.d. 22 mei 2012 over Wetsvoorstel Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters en d.d. 7 december 2011 over Modernisering Ziektewet.

² De Stichting van de Arbeid constateert dat tussen 2008 en 2010 het aantal toegekende ZW-uitkeringen met 15% is gedaald van 330.000 naar 280.000. De huidige ZW-lasten liggen 400 miljoen euro onder het niveau dat voor 2009 werd verwacht. Het aantal vangnetters dat de WIA instroomt, is gelijk gebleven aan het aantal in 2003, namelijk 20.000. De feitelijke instroom in de WIA ligt nog steeds onder het niveau dat werd geraamd bij de totstandkoming van de WIA.

³ Zie hierover ook de brief van de Stichting van de Arbeid d.d. 7 december 2011 aan de Tweede Kamer over Modernisering Ziektewet.

⁴ Raad van State, advies No.W12.11.0537/III, 7 maart 2012.

De Raad van State geeft - op basis van feiten en cijfers - aan dat ten opzichte van de stijging van het aantal flexwerkers sprake is van een *dalende* trend van ziekteverzuim en WIA-instroom (p. 2 en p. 6, conclusie onder d). Tevens heeft de Raad van State twijfel of de voorgestelde maatregelen effectief zullen zijn gelet op de bijzondere kenmerken van de groep vangnetters (p. 2). Omdat werkgevers afhankelijk zijn van de wijze van vervulling van de ZW-arborol door UWV vraagt de Raad van State zich af of maatregelen die financiële prikkels betekenen voor werkgevers een effectieve bijdrage kunnen leveren aan de aanpak van langdurig ziekteverzuim van vangnetters en leiden tot de beoogde vermindering van de instroom van vangnetters in de WIA (p. 10, conclusie onder d).

De Raad van State verwacht dat - vanwege de grotere afstand tot de arbeidsmarkt die vangnetters hebben ten opzichte van vaste werknemers - een intensievere begeleiding van vangnetters door UWV effectiever zal zijn (p. 2 en p. 6, laatste alinea onder c). De Raad van State adviseert in dit kader om bij het treffen van maatregelen meer uit te gaan van de verscheidenheid binnen de groep vangnetters (p. 4, laatste zin). Daarnaast benadrukt de Raad van State uitdrukkelijk dat wijziging van het ziektewetbegrip en invoering van een arbeidsverledeneis leidt tot een verdere verslechtering van de positie van personen zonder vast dienstverband ten opzichte van diegenen die dat wel hebben. Het verschil tussen 'insiders' en 'outsiders' op de arbeidsmarkt zal hierdoor groter worden. Hetgeen, gelet op de eisen die de arbeidsmarkt de komende jaren stelt, volgens de Raad van State ongewenst is (p. 8, tweedeling onder b).

Tot slot attendeert de Raad van State uw Kamer erop dat, als in het tweede ziektejaar de WGA-systematiek in de ZW wordt gehanteerd, dit tot aanzienlijke en niet goed te argumenteren inkomensschommelingen in het tweede ZW-jaar en het eerste WIA-jaar kan leiden (p. 10, overige opmerkingen).

Verzoek

De Stichting van de Arbeid vindt het in ieders belang om voortdurend en voortvarend te werken aan het tegengaan van (langdurig) ziekteverzuim, een toename van werkhervatting en (daarmee) afname van instroom in de WIA zowel van vaste werknemers als van vangnetters. Evenwel, vangnetters zijn niet een-op-een te vergelijken met werknemers met een vast dienstverband omdat zij ingeval van ziekte/arbeidsongeschiktheid geen werkgever hebben om bij te re-integreren. Daarom zijn op hun specifieke situatie toegespitste maatregelen nodig om deze effectief te laten zijn. De voorgestelde maatregelen zijn dit echter niet. Zowel de Raad van State als het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)⁵ bevestigt deze conclusie.

Voor de Stichting van de Arbeid staat een effectief maatregelenpakket voorop. Daarom is het belangrijk de uitkomsten van het *Onderzoek WGA 80-100*⁶ en het *Onderzoek naar de stabiliteit van het hybride stelsel van de WGA*⁷ te kennen. Eerstgenoemd onderzoek

⁵ De trendrapportage ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en arbeidsdeelname personen met gezondheidsbeperkingen *Belemmerd aan het werk* van het SCP d.d. 21 augustus 2012 geeft aan dat de aanscherping - dat arbeidsongeschikten die ten minste 65% kunnen werken niet in aanmerking komen voor een uitkering - voor werknemers heeft gewerkt maar niet voor vangnetters zal werken. Volgens het SCP is voor werklozen, flexwerkers of zzp'ers die voor minder dan 35% arbeidsongeschikt raken het ontbreken van een werkgever meer belemmerend dan een lage opleiding, beperkte werkervaring of psychosociale problematiek. Verwacht wordt dat de baankansen van vangnetters niet worden gestimuleerd. De verwachting is eerder dat deze vangnetters de bijstand instromen.

⁶ Onderzoek van Ape in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

⁷ Onderzoek van AStri in opdracht van het ministerie van SZW.

moet uitwijzen hoe het komt dat het aandeel van de groep volledig niet duurzaam arbeidsongeschikten 56% bedraagt terwijl het verwachte aandeel 14% was en hoe het komt dat met name vangnetters als het ware 'gevangen' zitten in deze arbeidsongeschiktheidscategorie. Sociale partners verwachten van dit onderzoek een antwoord op de vraag waarom de transitiekansen van vangnetters vanuit een WGA-uitkering 80-100 naar een WGA 35-80 of naar herstel kleiner zijn dan van werknemers met een vast dienstverband. Zij verwachten voorts te weten te komen op welke wijze transitiekansen van vangnetters (wel) vergroot kunnen worden. Het tweede onderzoek moet inzicht geven in hoe het financieringsstelsel moet worden ingericht om re-integratie te optimaliseren. Beide onderzoeken zijn naar verwachting in het vierde kwartaal van 2012 gereed.

De wijze waarop met de component sociale zekerheid voor flexibele krachten zou moeten worden omgegaan, vereist volgens de Stichting van de Arbeid de nodige aandacht alsmede de betrokkenheid van sociale partners. Mede gezien de bijzondere complexiteit van de materie acht de Stichting van de Arbeid het noodzakelijk dat er een *Projectgroep Reductie ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters* wordt ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van de Stichting van de Arbeid en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om - vergelijkbaar met de uitzendbranche⁸ - op praktische wijze tot oplossingen te komen om het ziekteverzuim en de arbeidsongeschiktheid van vangnetters te beperken en hun re-integratie te verhogen.

De Stichting van de Arbeid verzoekt u om het wetsvoorstel *Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters* niet aan te nemen.

De Stichting van de Arbeid is altijd graag bereid deze brief nader toe te lichten.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

drs. J.M.A. Mooren
secretaris

Een afschrift van de brief is verstuurd naar de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

⁸ De uitzendbranche heeft in samenwerking met UWV op praktische wijze een oplossing gevonden om het langdurig ziekteverzuim bij uitzendkrachten te beperken (zie hiervoor *Tweede evaluatie pilot aanpak langdurig ziekteverzuim uitzendbranche-UWV*). Dit is een alternatief voor de voorgenomen maatregel om uitzendwerkgevers de verplichting op te leggen om twee weken loon door te betalen bij ziekte van een uitzendkracht.